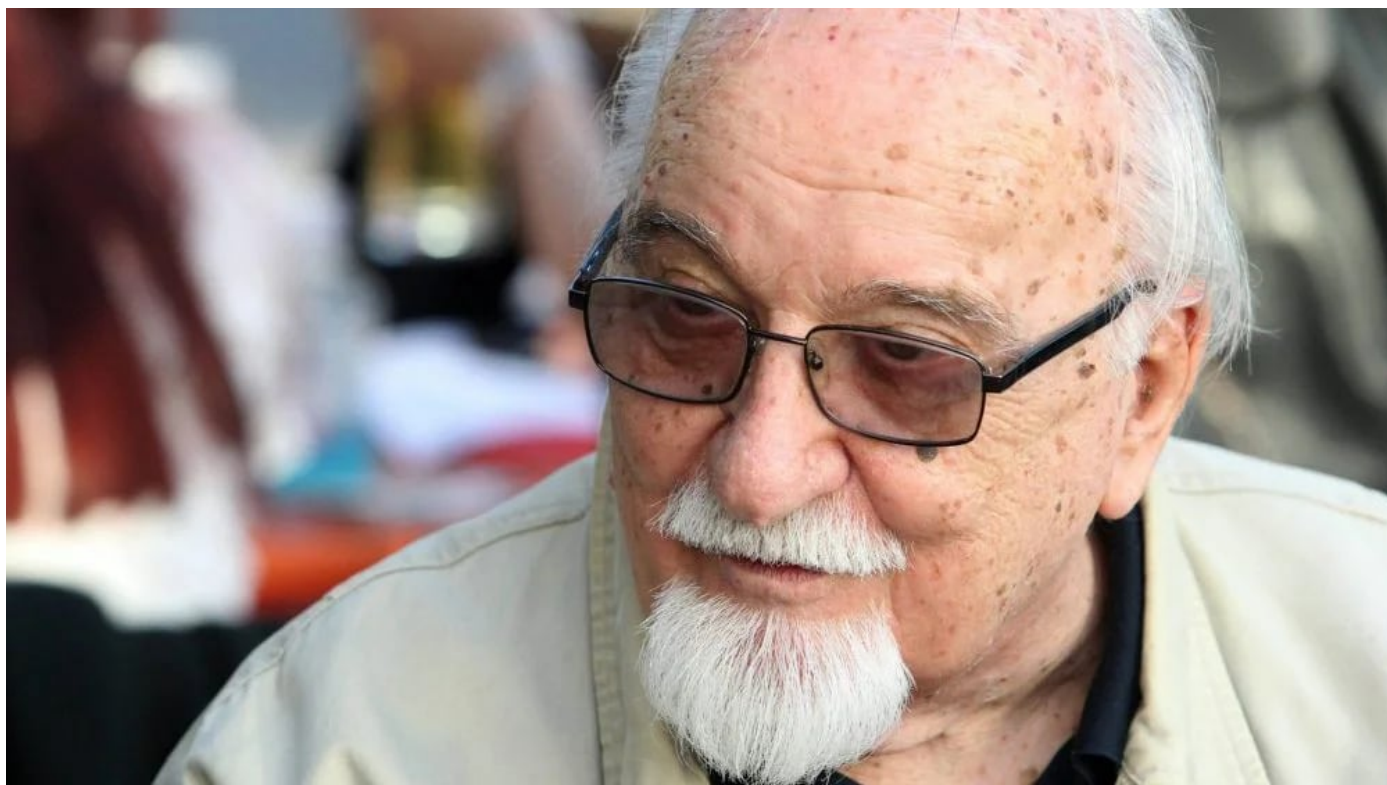

Познати карикатуриста Предраг Кораксић Коракс преминуо је у суботу у 93. години живота. У последњем интервјуу за Данас говорио је о изложби својих карикатура у Музеју деведесетих, празнику Дана државности, о свом животу у четири државе и у три диктатуре, Вучићу, Ђинђићу, студентима...

Интервју који је дао Предраг Кораксић Коракс објављен је 14. фебруар 2026. године, а у наставку га преносимо у целости:

„Карикатуриста који нас деценијама фасцинира својом побуњеничком енергијом, на супрот политичком мраку и колективном губитништву, распамећености, примитивизму, ћутању и пристајању, ову терапију „спроводи“ на страницама нашег листа готово 29 година, од првог броја Данаса, у другим независним медијима од почетка 90-тих, а у овдашњем јавном животу његове карикатуре присутне су пуних 75 година.

Део Кораксових радова пре две вечери представљен је у Музеју деведесетих, на изложби симболичног наслова „**У недостатку доказа**“, коју је отворио главни и одговорни уредник Данаса Драгољуб Дража Петровић.

У овом сажетом избору, Коракс је издвојио радове из периода деведесетих који су у дијалогу са актуелним карикатурама насталим у последњих пет година и објављиваним у нашем листу, али он из здравствених разлога није био присутан.

Разговор са најкритичнијим и најлуциднијим „хроничарем“ посрнулости наше државе и нашег друштва направљен је у његовом стану, у „радионици“ у којој су настајале и настају карикатуре генијалне у политичкој анализи, бескомпромисне и трагикомичне.

О свему томе Коракс говори за Данас, али и о празнику Дана државности, о свом животу у четири државе и у три диктатуре и зашто је Вучићева репресија опаснија од Милошевићеве, о студентима који су направили чудо...

Шта је одредило наслов Ваше изложбе „У недостатку доказа“?

– То није мој наслов, својевремено, када је Веран Матић био директор, мени је Деведесет двојка штампала четири књиге карикатура. У једној од њих предговор је написао Стојан Церовић, под тим насловом „У недостатку доказа“. Касније су тај наслов неколико пута „украли“, многим се свидео, чак је и покојни Драгољуб Жарковић имао на телевизији неку емисију која се звала „У недостаку доказа“. Церовић је написао предговор за збирку карикатура, а прва књига је била „Фамилија“.

Занимљиво је, рецимо, да Ваше карикатуре вероватно никад неће бити ближе „јунацима“ и догађајима којима се баве него сада – Музеј деведесетих се налази у близини Народне и Градске Скупштине, преко пута зграде Председништва и кабинета председника Србије. Како видите ову симболику?

– Главни део на овој изложби су карикатуре из последњих пет -шест година, оно најактуелније што се дешавало, а то је све било врло драматично од почетка до краја,

тако да сам заиста имао шансу да сваког дана коментаришем најновију глупост и будалаштину које је производила ова власт. Ове карикатуре су на неки начин хронологија свега онога што се десило у ових шест година, а постоји на изложби и један блок карикатура из времена Милошевића. Направили смо мали одабир, по мом мишљењу, можда бољих карикатура, јер сам за време Милошевића, у тих једанаест година направио 3700 карикатура, које су објављене у слободној, опозиционој штампи.

Не верујем, наравно, да би председнику или некоме из његове камариле пало напамет да сврате у неки музеј, посебно не Музеј деведесетих, и још на изложбу мојих карикатура. Ако се сећате, пре неколико година они су у подруму Галерије Прогрес организовали изложбу „Нецензурисане лажи“, која је требало да докаже да у Србији нема цензуре у медијима, а главни лик се појавио међу изложеним насловним странама, текстовима са портала, карикатурама, и рекао да он ту није видео ни један озбиљан аргумент ни о чему.

Онда је ова изложба брже – боље скинута, схватили су да ништа не добијају тиме, напротив. Вучић моје карикатуре и не разуме, рекао је, рецимо, да сам га на једној карикатури представио као проститутку, а ја сам га нацртао као стриптизету. Али, највише реагују његови „пајташи“, да би се „ушлихтали“ шефу.

У недељу се обележава Сретење, Дан државности Србије. Шта би данас могла да слави наша држава, и колико смо више уопште држава ако су нам Устав и правни систем потпуно разорени?

– Ово је потпуно једна карикатура од државе, баш карикатура. Мислим да не постоји земља у Европи која има толико материјала за карикатуристе који се баве политичком карикатуром. Сваког дана имам неки шлагворт, и увек морам да реагујем – то је као кад сте код лекара који испитује ваше рефлексе, па вас оним чекићем удара по колenu. Тако се ја сваког дана ритнем кад видим неку будалаштину.

Припадате генерацији чији је живот протицао у четири државе и у три диктатуре – Титовој, Милошевићевој, и сада Вучићевој. Да ли је то превише историје и „узбудљивости“ за један живот?

Борба је тада била под ингеренцијом савезног премијера Анте Марковића. Ту се једног дана појавио Ћинђић који је почео да ради за Борбу, и тада смо се упознали. Видео је моје карикатуре и препоручио ме је да радим за лист „Комуна“, који излазио на петнаест дана. Тад су плате биле три – четири марке, а ја сам за те карикатуре већ објављене овде добио хонорар који је у том тренутку за наше прилике био незамислив, тако сам преживео те године инфлације.

Каква би држава данас била Србија да је Ћинђић жив, и да је он био на њеном челу?

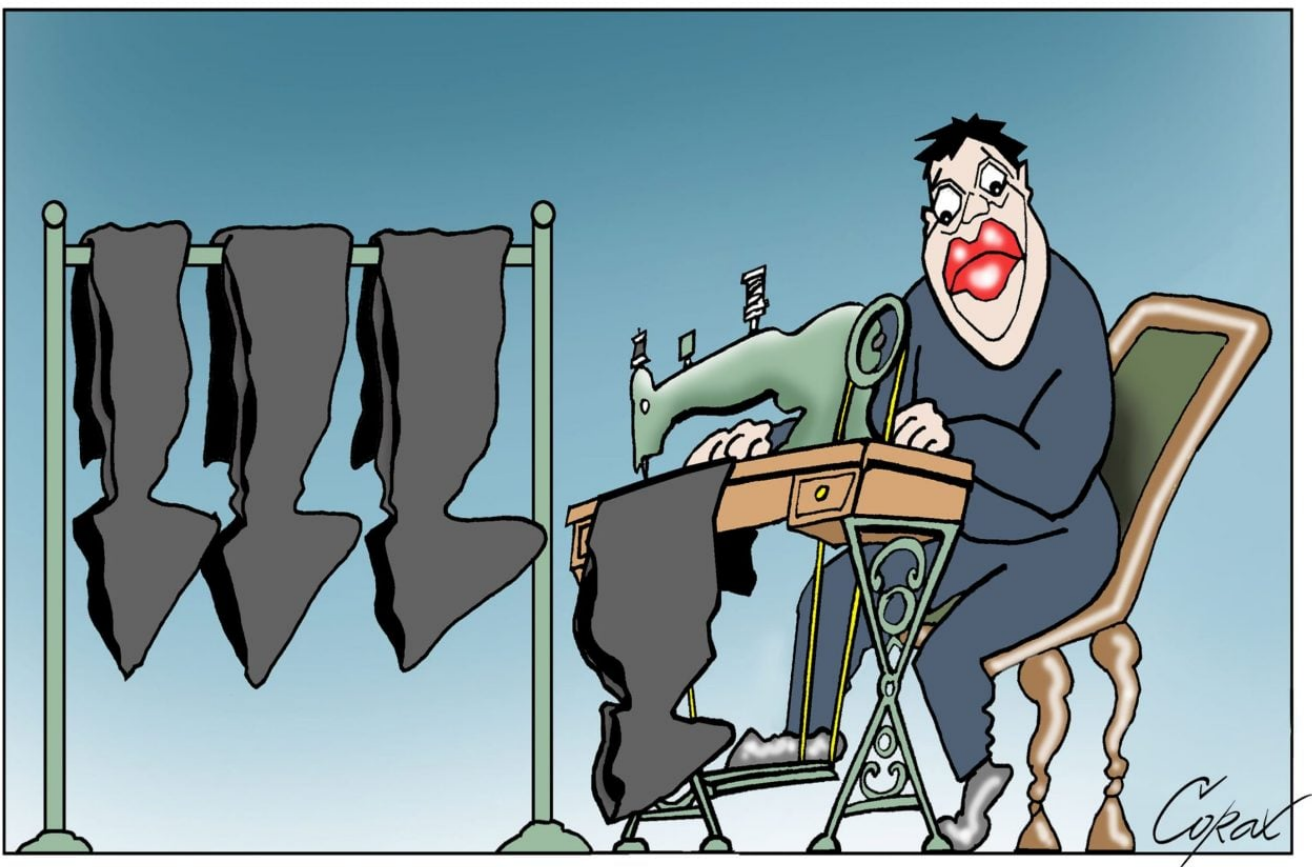
– Мислим да бисмо већ одавно били у Европи, и да је убиство Ћинђића највећи губитак за Србију у њеној историји. Не знам да ли постоји већи губитак и у историји овог нашег простора, јер би и односи између ових наших држава били далеко бољи. Нестанком Ћинђића заиста се десила огромна катастрофа. Чини ми се да чак не можемо до краја ни да схватимо колика, можемо само да замишљамо. Ћинђић је био јединствен, и то се видело. Мени и даље стоји кнедла у грлу кад помислим на њега – тим убиством отет је и Ћинђићев живот, и нормалан живот свих нас.

Коју сте од ове четири државе највише осећали својом домовином?

– Немам осећај по тој врсти „патриотизма“, ја све посматрам с неким хумором. И није исти осећај кад сте у младости, и после кад сте зрео човек. То су велике разлике. Ја сам се лепо осећао у Земуну док сам тамо живео, а за време Другог светског рата свашта сам проживео. Мог оца су стрељали четници, постало је врло опасно, морали смо да побегнемо из села Горња Горевница код Чачка, одакле смо, и прво смо дошли у Београд код неких рођака. А пошто је моја мајка Хрватица, мислила је да је сигурније да одемо у Земун.

Ту се она пријавила са девојачким презименом Божић, а и ја сам добио ново име, јер су тада биле усташе у Земуну. Убрзо после тога је моју мајку ухапсио Гестапо по пријави једног четника, била је у Главњачи око две недеље, али срећом тај четник се није појавио и Немци су је пустили. Једно време су моја мајка и тетка радиле у Батајници на имању код једног пољопривредника кад крену жетва и остали тежи послови да би прехраниле децу. Кад је постало опасно у Земуну побегли смо у Батајницу, опет код неких пријатеља, а после годину дана кад је и ту постало опасно побегли смо у Угриновце.

Тамо смо дочекали ослобођење, а онда смо се вратили у Земун. Ту сам уписао гимназију, морао сам да надокнадим те четири године јер за време рата нисам ишао у школу, а пошто је моја мати била учитељица, ја сам уз њену помоћ положио три разреда, нисам морао четврти, пошто сам био у таквој генерацији генерацији – ја сам 1933. годиште, остали су били млађи од мене. У земунској гимназији сам матурирао и уписао архитектуру, и тај живот у Земуну, моји пријатељи и уопште тај амбијент, Лидо, дунавски кеј, Гардош., и бављење неким спортовима, то је мени остало у најлепшем сећању.

Шта је оно што је у Вашим годинама одрастања највише утицало на Вас и на неки начин одредило Ваше животне назоре?

– Мој отац је био учитељ, левичар и партизан, а моја мајка је све време била у Покрету.

Деда по мајци Петар Божић Каранфил био је шеф Пореске управе града Београда, и заједно са баком живео у згради у Добрачиној улици која је срушена у бомбардовању 6. априла, сада је тамо Дорћол Плац. Деда по оцу Будимир Кораксић је један од оних који је прешао Албанију и ратовао на Кајмакчалану. Мој отац је био официр југословенске војске, али наклоњен комунистима, због чега је често премештан, а заједно са Ратком Митровићем подигао је устанак у чачанском крају и четници су га стрељали на почетку рата.

У чачанском селу Катрга основао је Хор сељака. Када смо му после рата подизали споменик, они су за то некако сазнали, дошли су на гробље и док је споменик постављан, они су певали. Догађај је снимила и телевизија и емисија је емитована под насловом „Прича о правом човеку“. Мислим да ме је то највише одредило, антифашизам мојих родитеља и шире породице из које потичем.

Нама се од 90-тих историја непрестано понавља и као трагедија и као фарса – колико Вас растужује што су Ваше карикатуре од пре неколико деценија и данас актуелне?

– Моја намера са овом изложбом и јесте да се направи паралела са временом Милошевићеве владавине, и онога што сада живимо под Вучићевом влашћу. Нажалост, ствари се понављају, ситуације и догађаји се потпуно пресликавају. И данас имамо исте ликове који су и за време Милошевића били актуелни, Вучића, Шешеља, и других радикала који су били експонирани, као и Дачића. Имам велики број карикатура Вучића из времена Милошевића, јер се нисам бавио само Милошевићем него целом том камарилом око њега.

